

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1299/21-T

Název	Základní škola Floriána Bayera, Kopřivnice, Štramberská 189, příspěvková organizace
Sídlo	Štramberská 189, 742 21 Kopřivnice
E-mail	skola@zsbayera.cz
IČ	62330390
Identifikátor	600026485
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlasta Geryková
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Štramberská 189, 742 21 Kopřivnice
Termín inspekční činnosti	4. 10. 2021 – 6. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Floriána Bayera, Kopřivnice, Štramberská 189, příspěvková organizace (dále „škola“) poskytuje základní vzdělání celkem v devíti třídách, ve kterých se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Tito žáci jsou buď individuálně integrováni v běžných třídách školy nebo vzdělávání ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona podle druhu postižení. Od školního roku 2021/2022 se v jedné třídě žáci vyučují podle Montessori pedagogiky a prvky této pedagogiky jsou ve škole uplatňovány ve všech třídách.

K termínu inspekční činnosti školu navštěvovalo 93 žáků. Kapacita školy je 100 žáků, naplněnost se tak pohybuje v posledních letech v rozmezí 90 – 95 %. Speciální vzdělávací potřeby byly identifikovány u 67 žáků, z toho 9 žákům byl vypracován individuální vzdělávací plán. Ve školní družině bylo zapsáno 59 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy zpracovala dlouhodobou koncepci rozvoje školy a daří se jí cíleně naplňovat především v oblasti vzdělávání žáků se speciálními potřebami, vytváření otevřené komunitní školy, environmentální a etické výchovy a spolupráce s profesními organizacemi. Účinná partnerská spolupráce školy se zákonnými zástupci, organizacemi a profesními svazy pozitivně ovlivňuje poskytovanou úroveň vzdělávání. Pravidelně je vedením školy prováděná vlastní analýza podmínek, záměrů zřizovatele a evaluace předchozího plánu rozvoje. Zároveň koncepce vhodně reaguje na aktuální potřeby žáků, jejich zákonných zástupců, pedagogických pracovníků i partnerů a jasně vymezuje úkoly potřebné k dosažení stanovených strategických cílů ve stěžejních oblastech výchovně vzdělávací činnosti školy, včetně ukazatelů jejich plnění vedoucí ke zlepšení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Dlouhodobé záměry jsou dále podrobně rozpracovány a konkretizovány v celoročním plánu, jehož realizace je v závěru školního roku vyhodnocována. Východiskem pro efektivní řízení školy i pedagogického procesu je funkčně nastavená organizační struktura včetně stanovení kompetencí vedoucích pracovníků a dalších zaměstnanců. Činnost školy je ve většině oblastí plánovitá, systém vnitřních směrnic vytváří předpoklady pro účelné fungování subjektu. V oblasti využívání inovativních metod a forem výuky je spatřován prostor pro další rozvoj.

Základní i zájmové vzdělávání zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor, jehož složení umožňuje plnit záměry a cíle deklarované ve školních vzdělávacích programech. Vedení školy vytváří podmínky pro spolupráci mezi pedagogy v metodických sdruženích a podporuje vzájemné předávání zkušeností i profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Jejich další vzdělávání vychází z každoročně aktualizovaného plánu dalšího vzdělávání, který zohledňuje priority a finanční podmínky školy i individuální zájmy jednotlivých pedagogických pracovníků. V rámci jednání pedagogické rady a metodických sdružení jsou vzdělávací akce vyučujícími průběžně vyhodnocovány.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pracuje s třídními kolektivy i žáky s výchovnými problémy. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaného dokumentu, následně je realizována prostřednictvím cíleně zaměřených akcí (např. posílení individuálních a sociálních kompetencí, protidrogová prevence, předcházení kriminalitě, šikaně i kyberšikaně) a účelně ji doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů.

Materiálně technické zázemí školy se daří průběžně velmi dobře zkvalitňovat. K rozvoji čtenářské gramotnosti žáků slouží upravená školní knihovna. V rámci projektu „Škola a svět práce“ byla vybavená školní dílna, kterou žáci napříč ročníky využívají jako multifunkční pracoviště pro dřevoobráběcí, kovoobráběcí a další práce dané vzdělávacím programem. Pro nadstandardní činnosti se žáky je k dispozici i vypalovací pec a keramický kruh. Pro výuku pěstiteckých prací slouží školní pozemek s přírodní a výukovou zahradou „U Floriánka“. Zajímavými netradičními vybudovanými stanovišti jsou např. hmatový chodník, logopedické výukové panely, montážní stůl pro pokusy a experimenty nebo naučné panely, které jsou využívány k systematickému propojení teoretické výuky environmentálních témat s konkrétními praktickými činnostmi. K úspěšnému rozvoji digitální gramotnosti žáků byla vybudována nová počítačová učebna s moderní jazykovou laboratoří Omneo Voice & Video. Výuka tělesné výchovy je zajištěna ve škole v menší tělocvičně a pro výuku především na 2. stupni jsou využívány tělocvičny na zimním a na letním stadionu v Kopřivnici. Čtyři oddělení školní družiny nemají k dispozici samostatné prostory, pro svou činnost využívají všechny dostupné prostory ve škole, především kmenové třídy, tělocvičnu a venkovní zahradu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost proběhla u všech přítomných učitelů napříč třídami i předměty. Ve třídách složených z žáků více ročníků pracuje souběžně učitel a asistent pedagoga, v jedné třídě byla sledována a kladně hodnocená tandemová spolupráce dvou učitelů. Žáci jsou zařazováni do tříd tak, aby to vyhovovalo co nejlépe jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Takto pojatá organizace vzdělávání je náročná na přípravu a spolupráci pedagogů, pro žáky je ale přínosná. V převážné většině hodin byla výuka realizována na znalosti specifik jednotlivců, používané metody byly zpravidla efektivní, stejně jako využití pomůcek. Výuka žáků s poruchami autistického spektra byla důsledně strukturovaná, žáci pracovali ve třídě i individuálně s podporou pedagogického pracovníka. Vzdělávání probíhalo ve vstřícné a příjemné atmosféře. Zvolené metody a formy práce zohledňovaly jejich individuální vzdělávací potřeby, v některých sledovaných hodinách však zvolené aktivity některé žáky navzájem rušily. Průběh vyučovacích hodin učitelé dobře promýšleli, pro pochopení učiva využívali řadu názorných pomůcek. Zvolená dynamika aktivit v hodinách respektovala pracovní tempo žáků, učitelé zohledňovali jejich vzdělávací možnosti a schopnosti.

Na prvním stupni jak v běžných třídách, tak i ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona převažovalo opakování a upevňování učiva. Pozitivní bylo důsledné dodržování třídních i společenských pravidel. V části hodin byla pro prezentaci a doplnění učiva i zvýšení názornosti využita interaktivní technika. K pochopení učiva většiny žáků by však efektivněji přispívalo střídání širšího spektra metod a forem práce. Diferenciace úkolů byla uplatňována minimálně, většinou při náročnějších úkolech nebo v reakci na aktuální úroveň výkonů žáků. V průběhu vzdělávání byla spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícím v některých hodinách málo efektivní a u vyučujících nebylo zaznamenáno odborně správné vedení asistenta pedagoga při výběru vhodných pedagogických postupů a metod, využití nástrojů a pomůcek. Hodnocení práce žáků bylo průběžné a mělo pozitivní charakter. Ojedinele byly využívány příležitosti k sebehodnocení žáků i vzájemnému hodnocení. Závěrečné zhodnocení práce žáků, zopakování důležitých poznatků a zvládnutí učiva prováděli častěji učitelé, pro podporu jazykových a argumentačních dovedností by bylo žádoucí do těchto dílčích aktivit zapojit i žáky. V jedné třídě byli žáci vzdělávání v souladu s Montessori pedagogikou. Důraz byl kladen na samostatný výběr aktivit žákem,

cíleně připravené prostředí i pomůcky a vzdělávací postupy směřující od konkrétního k abstraktnímu.

Většina výuky na druhém stupni byla pestrá a frontální způsob vedení výuky učitelé vhodně obohacovali aktivizujícími metodami. Vzdělávací potřeby žáků byly naplňovány zejména prostřednictvím individuálního přístupu, případně použitím zvláštního zadání samostatné práce nebo úkolem pro rychleji pracující žáky. Speciální vzdělávací potřeby žáků byly zohledňovány, učitelé jim věnovali potřebnou pozornost a případně jim uzpůsobovali podmínky. Asistentky pedagoga pomáhaly zvláště při zlepšení pozornosti a soustředění žáků ve třídě. Většinu zpětné vazby poskytovali učitelé sami, málo využívali možnosti vzájemného vrstevnického ohodnocení, které by rozvíjelo kompetence spojené s obhajováním vlastního názoru a diskuzí. Celkové širší závěrečné zhodnocení práce třídy na druhém stupni nebo motivační pochvala výrazněji spolupracujících žáků v části výuky chyběly. Ve velké míře byly jak v hodinách, tak i v zájmovém vzdělávání podporovány řízené pohybové aktivity doplněné spontánní pohybovými činnostmi.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v klidné přátelské atmosféře. Optimální skladba činností umožňovala relaxaci po vyučování a rozvíjení individuálních schopností i praktických dovedností účastníků vzdělávání. Jednotlivé aktivity probíhaly formou individuální i skupinové práce. V průběhu zájmového vzdělávání vytvářely vychovatelky i asistentky pedagoga dostatek příležitostí k seberealizaci účastníků, podporovaly jejich vzájemnou spolupráci, ohleduplnost, toleranci a soutěživost. Účastníci byli vedeni k utváření pracovních návyků a dodržování nastavených pravidel, měli možnost volit aktivity podle svého zájmu a momentálních potřeb. V maximální míře byly využívány možnosti k pohybovým aktivitám na školní zahradě nebo vycházkám do přírody.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla, která jsou součástí školního řádu. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků a výsledcích vzdělávání prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů. Jedná se hlavně o ústní zkoušení, písemné práce a testy vytvořené školou, krátkodobé a dlouhodobé projekty, pozorování, aktivity žáků ve výuce a rozhovory. Výsledky žáků vyučující prezentují v rámci jednání pedagogické rady a stanovují další postup omezující neúspěšnost žáků. Zákonným zástupcům škola poskytuje informace prostřednictvím klasických žákovských knížek, výroční zprávy, v průběhu školních akcí a třídních schůzek.

Vzdělávání ve školním roce 2020/2021 bylo ovlivněno pandemií COVID-19, kdy běžné třídy školy přešly od 14. 10. 2020 na distanční výuku. V ostatních třídách převažovala výuky prezenční doplněná o individuální konzultace. Vzhledem k tomu, že mnozí žáci neměli potřebné technické vybavení, byly pro distanční výuku využívány především tištěné materiály, ale i forma on-line výuky pomocí Microsoft Teams. Některým žákům škola zajistila odpovídající technické vybavení zapůjčením nebo ve spolupráci s nadacemi nebo neziskovými společnostmi. Většina žáků pracovala pravidelně, zasílali vypracované úkoly a komunikovali s pedagogy. Žáci, kteří byli ohroženi školním neúspěchem, využili nabízené individuální konzultace. Hodnocení žáků bylo převážně zaměřeno na plnění úkolů a učitelé poskytovali zpětnou vazbu o způsobu a správnosti provedení.

V loňském školním roce z celkového počtu 87 žáků prospělo s vyznamenáním 39 žáků, a 3 žáci neprospěli. Povinnou školní docházku ukončilo všech pět žáků 9. ročníku a všichni byli přijati ke studiu na střední školu.

Škola poskytla nehodnoceným žákům z důvodů dlouhodobé zdravotní indispozice nebo pobytu v zahraničí termíny pro doplnění klasifikace. Prospěch žáků se oproti předchozímu školnímu roku mírně zhoršil. Vyučující nabízejí žákům se zdravotními či vzdělávacími obtížemi např. individuální přístup při výuce, doučování, speciální či mnemotechnické pomůcky k podpoře pochopení učiva. Metodické sdružení se zabývá vyhodnocováním úrovně vzdělávání ve třídách stejného ročníku a přijímají opatření ke zjištěným výsledkům. Učitelé využívají vzájemných hospitací ke sjednocení postupu při vzdělávání a hodnocení žáků. Z důvodu individuální integrace žáků v běžných třídách a vzdělávání ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona podle druhu postižení se škola cíleně do externího testování nezapojuje.

Prevence rizikového chování žáků je realizována prostřednictvím pravidelných vhodně zaměřených vzdělávacích akcí. Aktivitu zajišťuje jak školní poradenské pracoviště, tak externí organizace zaměřující se na primární prevenci. Z vedené dokumentace, z rozhovorů s vedením školy i pedagogy vyplynulo, že veškeré náznaky rizikového chování jsou bezodkladně řešeny. Ve školním roce 2020/2021 došlo k výraznému nárůstu omluvené absence z důvodu větší nemocnosti vzhledem k pandemii COVID-19. Třídní učitelé sledují chování a absenci u jednotlivých žáků, spolupracují s výchovnou poradkyní, metodickou prevencí a zákonnými zástupci a přijímají potřebná opatření.

Škola je aktivně zapojená do různorodé projektové činnosti a byla vybrána k účasti na projektu „Tour for the future“ - „Pojízdná učebna techniky“, který je systematicky zaměřen na zvýšení zájmu žáků o techniku a řemesla, rozvoj technického myšlení, prakticky aplikovatelných dovedností, manuální zručnosti i technickou tvořivost. Proběhly také projektové dny a besedy pro rodiče v rámci projektu „Společně to zvládneme II.“ zaměřené např. na téma autismu, zdravé výživy, profesní orientace žáků či zamezení předčasného odchodu ze systému vzdělávání. Úspěšně je realizován i dvouletý projekt „Aktivní občanství v globálních souvislostech“, který je zaměřen na globální a občanské vzdělávání žáků.

V průběhu distanční výuky se žáci zapojili do výtvarných soutěží „Vícejazyčnost je bohatství“, ve které získali ocenění „Výtvarník roku 2020“ a do „Romano suno“ celostátní literární a výtvarné soutěže zaměřené na podporu romského jazyka, romské kultury a talentovaných žáků. Ve školním roce 2020/2021 byla škola zapojena do preventivního projektu „Kyberšikana má červenou 2020“, zaměřeného na rizika internetu a komunikačních technologií, kdy za realizaci aktivit se žáky v této oblasti získala titul „Odpovědná škola“. Podporuje také pohybové aktivity žáků účastí na sportovních soutěžích např. „Zátopkova pětka a desítka“.

Školní družina žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Prostřednictvím nabízených aktivit podporuje osobnostní rozvoj účastníků zájmového vzdělávání. Naplňování vzdělávacích cílů ve školní družině je průběžně sledováno a vyhodnocováno. V činnosti školní družiny se pozitivně odráží také zapojení do celé řady projektů (výtvarná soutěž Vícejazyčnost je bohatství, Kocour v botách, Romano Suno, atd.) V loňském školním roce školní družina zrealizovala příměstský tábor Indiánské léto, organizovala pro všechny kopřivnické školy projekt s názvem České vánoce a v období distanční výuky projekt Pozdrav z domova.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2012/2013 došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek a vybudování školní zahrady, počítačové a jazykové učebny.
- Škola se intenzivně a systematicky zapojuje do různorodé projektové činnosti.
- Od školního roku 2019/2020 škola neposkytuje předškolní vzdělávání v přípravné třídě.

Silné stránky

- Individuální a vstřícný přístup pedagogů k žákům a všem aktérům vzdělávání se příznivě odráží na celkové úrovni vzdělávání.
- Účinná partnerská spolupráce školy se zákonnými zástupci, organizacemi a profesními svazy pozitivně ovlivňuje rozvoj schopností a dovedností žáků k učení a připravuje je na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.
- Prostřednictvím efektivně realizovaných projektů, bohaté nabídky mimoškolních aktivit a úspěšného zapojení žáků do rozmanitých soutěží škola i školní družina promyšleně a cíleně podporuje sociální, občanský a osobnostní rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra uplatňování inovativních metod a forem práce bez cílené diferenciací úkolů dle potenciálu jednotlivých žáků.
- Ojedinele byly využívány příležitosti k sebehodnocení žáků a vzájemnému hodnocení podle žáků známých kritérií. V některých hodinách chybělo širší závěrečné zhodnocení práce třídy nebo motivační pochvala.
- Spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími nebyla vždy zcela efektivní.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytovat žákům větší prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Efektivněji pracovat se závěrem hodiny.
- Diferencovat výuku podle rozdílných potřeb a individuální úrovně jednotlivých žáků. Aplikovat širší spektrum metod a forem práce s důrazem na účinnou aktivizaci žáků.
- Vést pedagogy a asistenty pedagoga k výraznější spolupráci a to především při přípravě na vyučování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy pro období 2017 – 2022 a její evaluace provedená v červnu 2021
2. Školní řád a hodnocení výsledků vzdělávání ze dne 26. 8. 2019, Dodatek pro případ mimořádných opatření ze dne 30. 9. 2020
3. Plán práce, školní rok 2021/2022, nedatován
4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2021/2022, nedatováno
5. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
7. Matrika vedené v elektronické podobě ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, motivační název "Učíme se pro život", platný od 1. 9. 2016
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, motivační název "Učíme se pro život", pro obor vzdělávání základní škola speciální 1. díl, platný od 1. 9. 2017 a pro obor vzdělávání základní škola speciální - vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami 2. díl, platný od 1. 9. 2020
10. Školní vzdělávací program školní družiny pro žáky bez speciálních vzdělávacích potřeb platný od 1. 9. 2020 včetně dodatků č. 1 a 2
11. Školní vzdělávací program školní družiny pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami platný od 1. 9. 2020 včetně dodatků č. 1 a 2
12. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2020 včetně dodatků č. 1 a 2
13. Třídní knihy školní družiny vedené ve školním roce 2021/2022
14. Rozvrhy tříd platné v době inspekční činnosti
15. Záznamy pedagogických rad ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
16. Kontrolní a hospitační činnost ve školním roce 2021/2022
17. Deník kontrolní činnosti v roce 2020 a 2021
18. Záznamy z třídních schůzek ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
19. Záznamy metodických sdružení ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
20. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
21. Individuální vzdělávací plány žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek)

22. Minimální preventivní program 2021 - 2022 a Krizový plán platný ve školním roce 2021/2022
23. Školní preventivní strategie 2019 - 2024 a Školní program proti šikanování platný ve školním roce 2021/2022
24. Plán práce školního metodika prevence platný ve školním roce 2021/2022
25. Dokumentace výchovné poradkyně pro školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ing. Martina Colledani v. r.

Mgr. Daniel Jakubek Ph.D., školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek Ph.D. v. r.

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

V Novém Jičíně 26. 10. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlasta Geryková,
ředitelka školy

Mgr. Vlasta Geryková v. r.

V Kopřivnici 2. 11. 2021